

Stanowisko nr 3/2017

Komitetu Rewitalizacji Miasta Kalisza

z dnia 23.03.2017 r.

Komitet Rewitalizacji Miasta Kalisza, stanowiąc forum współpracy i dialogu interesariuszy z władzami miasta oraz wykonując swoją funkcję opiniotawczą-doradczą Prezydenta, **rekomenduje** wprowadzenie do zakresu zadań Wydziału Środowiska, Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej działań mających na celu poprawę jakości powietrza w Kaliszu, tj.

1. wprowadzenie do regulaminu konkursu „Zielony Kalisz” kryterium wykorzystania w kompozycji roślinnej roślin wpływających na poprawę jakości powietrza (w tym smogobójczych),
2. uwzględnienie roślin niwelujących smog – zwłaszcza zimozielonych – w nasadzeniach zleczanych przez Miasto, np. w parkach, na Plantach, skwerach, donicach z zielenią ustawianych w Śródmieściu,
3. tworzenie nowych niskich żywopłotów, pasów zieleni przy najbardziej ruchliwych trasach przechodzących także przez obszar rewitalizowany, jak np. Al. Wojska Polskiego,
4. tworzenie zielonych parkanów i tzw. ekranów z bluszczu i innych pnączy obok lub zamiast ogrodzeń z siatki drucianej, przy szkołach, placach zabaw i innych obiektach,
5. przeprowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej wśród mieszkańców (ulotki, targi roślin, warsztaty ogrodnicze, wspólne tworzenie kompozycji z roślin antysmogowych itp.).

Przewodniczący

Komitetu Rewitalizacji

Maciej Błachowicz

Uzasadnienie
do Stanowiska nr 3/2017
Komitetu Rewitalizacji Miasta Kalisza
z dnia 23.03.2017 r.

Smog to nienaturalne zjawisko atmosferyczne polegające na współwystępowaniu zanieczyszczenia powietrza wskutek działalności człowieka oraz niekorzystnych zjawisk naturalnych: znacznego zamglenia i bezwietrznej pogody. W Kaliszu urządzenie pomiarowe Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska jest zamontowane na terenie Gimnazjum nr 9, na osiedlu Dobrzec. Pomiary dotyczą pyłów PM₁₀ i PM_{2,5}. Przy czym codzienne odczyty dotyczą PM₁₀, który jest mierzony automatycznie i trafia do nas informacja o średnim stężeniu dobowym – odczyty poziomu pyłu PM_{2,5} są dokonywane manualnie, dotyczą średniej z dłuższego okresu. Przekroczenie norm – odpowiednio alert od I do IV stopnia – wywołuje określone działania Wydziału Kryzysowego UM. Komunikaty trafiają na stronę internetową miasta, do mediów, a w przypadku alertu 3 stopnia – do żłobków, przedszkoli, szkół i szpitali.

W bieżącym roku – na 46 dni, tj. do 15 lutego – przekroczenie norm pyłu dotyczyło 32 dni! Należy pamiętać, że pomiary dotyczą jakości powietrza na Dobrzecu. W Śródmieściu, gdzie znajdują się tereny niżej położone i gdzie trudniej o wietrzenie, stan powietrza jest znacznie gorszy. Niemal codziennie oddychamy powietrzem zapyłonym, a niejednokrotnie normy są przekroczone o kilkaset procent.

Wchodzące w skład smogu szkodliwe związki chemiczne, pyły i znaczna wilgotność stanowią zagrożenie dla zdrowia: są bowiem czynnikami alergizującymi, mogą wywołać astmę oraz jej napady, a także powodować zaostrzenie przewlekłego zapalenia oskrzeli i niewydolność oddechową lub paraliż układu krwionośnego. Smog powoduje także zmniejszenie masy urodzeniowej płodu, zwiększa zapadalność na nowotwory oraz przewlekłą obturacyjną chorobę płuc. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) 33 z 50 miast w Unii Europejskiej o największym stężeniu pyłu PM_{2.5} znajduje się w Polsce. Smog w Polsce występuje więc głównie w sezonie grzewczym (wrzesień-kwiecień) – za: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Smog>.

Wobec tak złej jakości powietrza w Kaliszu każde działania mogące choć w niewielkim stopniu skutkować poprawą, są pożądane.

Zwiększenie ilości terenów zielonych, odpowiednie obsadzanie już istniejących skwerów, parków itp., promowanie zachowań proekologicznych oraz prowadzenie akcji edukacyjnych wśród mieszkańców na pewno przyniesie pozytywne rezultaty. Temu celowi może służyć m.in. zmiana regulaminy konkursu „Zielony Kalisz”, którego Miasto jest organizatorem. Nagradzani są właściciele najładniejszych balkonów, ogródków, terenów wokół przedsiębiorstw. Z uwagi na fatalny stan powietrza można Wydziałowi Środowiska zaproponować zmianę regulaminu tego konkursu i zachęcić kaliszczan do sadzenia na balkonach i w ogrodach roślin, które nie tylko zdobią, ale zdecydowanie wpływają na poprawę jakości powietrza. Badania mówią, że do takich roślin należy np. bluszcz pospolity, zimozielony *hedera helix* oraz inne pnącza. Można z niej tworzyć ekrany, parawany, przesłony itp. Miasto może budować zielone, niewysokie ekrany przy ruchliwych drogach. Ponadto taką akcją należy nagłośnić i przygotować materiały edukacyjne dla mieszkańców. W połączeniu z działaniami takimi, jak: ograniczenie ruchu samochodowego w śródmieściu, zmniejszenie liczby budynków ogrzewanych tanim opałem itd. wpłynie pozytywnie na jakość powietrza w mieście, szczególnie w obszarze rewitalizowanym, a tym samym na stan zdrowia mieszkańców.

Autor projektu: Iwona Cieślak